

Memo

Aan	Raadscommissie	Datum	28 januari 2021
Van	Linda Demmers	Telefoonnummer	0222 - 362 234
Zaaknummer	2892109		
Onderwerp	Terugkoppeling uit de klankbordgroep Toeristisch Toekomstplan (26/01 2021)		

Inleiding

Op 26 januari is de klankbordgroep voor de 1^e keer (digitaal) bij elkaar gekomen. Dit is een brede groep met vertegenwoordiging vanuit diverse disciplines of sectoren op Texel. De deelnemers zijn actief bij de volgende organisaties: TESO, VVV Texel, KADO Texel, Kampeerterrein 't Woutershok, Koninklijke Horeca Nederland/afdeling Texel, TOP, Staatsbosbeheer, Dorpscommissie Den Burg en Dorpscommissie De Koog. De klankbordgroep komt eens in de drie weken bij elkaar en tussendoor kan men meelesen met de eerste concepten. Men adviseert de projectleider vanuit zijn/haar achtergrond. Het Toeristisch Toekomstplan moet uiteindelijk een gedragen plan zijn van zowel ondernemers, landschapsorganisaties als inwoners maar ook inspelen op trends en ontwikkelingen vanuit de markt. Hierbij moet wel aangegeven worden dat deze groep een selectie is uit diverse partijen. Om een compleet beeld te verkrijgen zullen aanvullend meer stakeholders één op één geïnterviewd worden.

Samenvatting van bijeenkomst 26 januari 2021

De klankbordgroep was gevraagd om de richtinggevende notitie door te nemen en hierop te reageren en ook aan te geven wat belangrijk is om op te nemen in het Toeristisch Toekomstplan. Hieronder een samenvatting van de gemene delers.

Algemeen

Het was een constructieve bijeenkomst met goede input vanuit alle deelnemers. De groep was ook behoorlijk eensgezind in haar mening.

Opdracht en scope

Men kan zich vinden in de scope en de onderwerpen die genoemd worden (onder andere in paragraaf 1.1 en 3.1). De volgende onderwerpen zouden daar wel aan toegevoegd moeten worden:

- Landschap
- Authenticiteit en het karakter van het eiland (authentieke dorpen, het cultureel erfgoed)

Verder vindt men dat de onderwerpen mobiliteit en duurzaamheid wat meer zichtbaar mogen zijn in de notitie. Bij duurzaamheid moet dan ook gedacht worden aan het verduurzamen van verblijfsaccommodaties.

Geadviseerd wordt om het volgende toe te voegen aan deze onderwerpen: "Het behoud van de elementen in het landschap die Texel uniek maken", bijvoorbeeld de schapenboeten, tuunwallen, schapen op de Hoge Berg, kotters in de haven van Oudeschild, de vuurtoren en de bebouwing in de oude dorpskernen. Zoek ook de verbinding tussen het landschap met toerisme, denk aan de boeren en natuur in relatie tot toerisme: Kijk naar integrale programma's die ook maatschappelijk verbinden.

Doelstelling

Het doel van het Toeristisch Toekomstplan wordt wel aangehaald in de inleiding en komt ook terug in een aantal kaders, maar zou in ieder geval het volgende moeten bevatten:

- a. Voorkomt dat we ten prooi vallen aan het massatoerisme
- b. Bevordert dat de kernwaarden van Texel in stand worden gehouden
- c. Draagt er toe bij dat het eiland aantrekkelijk blijft voor bewoners en bezoekers.

Huidige situatie

Men vindt het goed dat er een terugblik wordt gegeven op hetgeen is onderzocht de afgelopen jaren, maar wijst ook op beleid wat eerder al is vastgelegd, bijvoorbeeld documenten als Planet Texel, de nota "Mooi Texel, meer Toekomst", maar ook de vigerende Retail nota (DPO). Kijk wat nog toereikend is, echt ingezet kan worden, maar kijk ook wat ontoereikend is. Dit is ook de intentie van het college bij het verder opstellen van het Toeristisch Toekomstplan.

In veel beleidsstukken is aangegeven dat de waddenkant nog verder ontwikkeld moet worden voor toerisme zonder dat het karakter van dit gebied wordt aangetast. Neem dit ook mee in de uitwerking.

De autonome ontwikkelingen, de ontwikkeling van het toerisme, de aantallen en het gedrag moeten ook worden meegenomen bij de huidige situatie. Dit staat naast de belevenis van de inwoners.

Als algemene tip wordt meegegeven dat er heel goed moet worden gekeken naar alle ontwikkelingen die er spelen. De toeristische markt verandert snel. Een trend is dat mensen tegenwoordig vaker en korter op vakantie gaan, maar daarbij ook meer comfort wensen. Focus dus ook op de trends en de behoeften vanuit de vraagzijde (wat wil de bezoeker?). Als de wensen van de bezoeker goed in beeld worden gebracht, kan op een evenwichtere wijze de 'maatschappelijke balans' van het toerisme gevonden worden en kun je daar maatregelen op nemen.

Er wordt daarom geadviseerd om niet alles in beton te gieten met nieuw beleid. Zie verder ook het commentaar op de kaders. Tussentijds evalueren, zoals ook genoemd in de notitie, is inderdaad verstandig.

Urgentie

De urgentie is volgens de klankbordgroep groot. Er moeten concrete maatregelen worden genomen (en geen halve maatregelen) om te voorkomen dat de Texelse maat (de relatief kleinschalige aard) verloren gaat. Geef ook duidelijk straks in een inleiding weer waarom het Toeristisch Toekomstplan zo belangrijk is. Dit staat al wel gedeeltelijk in de inleiding, maar geef de urgentie goed weer.

Korte, middellange en lange termijn

Bij de uitwerking van het plan moet er een prioritering worden aangebracht (korte, middellange en lange termijn). Ook moet zo concreet mogelijk worden gemaakt wat we willen bereiken.

Voor de langere termijn mag het Toeristisch Toekomstplan wel echt een overkoepelend vergezicht hebben. In de jaren '70 was dat toen met het beddenplafond. Nu zou dat wat breder en meer toekomstbestendig geformuleerd kunnen worden, dus echt een stip op de horizon, een piketpaal waar wij naar toe willen werken. Dit kan ook zijn op het gebied van duurzaamheid of mobiliteit. De kaders moeten helder zijn, daarna details invullen. Er wordt geadviseerd om met tijdlijnen te werken zodat er een beeld ontstaat voor de lange, middellange en wat kortere termijn.

Voor de korte termijn vindt men het belangrijk dat er vooral prioriteit wordt besteed aan de regelgeving, maar ook de regulering en handhaving van de logies en ontbijtadressen. Ook moeten zaken omtrent parkeren praktisch worden opgelost (bijvoorbeeld met duidelijke bewegwijzering). Dit draagt allemaal bij om de beleving van drukte bij de inwoners te reguleren.

Verder wordt er geadviseerd om geen ongefundeerde besluiten te nemen, maar alle zaken goed te onderbouwen met cijfers of vigerend beleid. Als advies wordt gegeven om een cijfer- of statistiekbijlage toe te voegen waarmee de ontwikkelingen rondom toerisme goed in beeld worden gebracht.

Rapport IMA (Thuis-Textel-Thuis)

Dit rapport wordt op 1 februari naar de klankbordgroep en ook naar de raadscommissie toegestuurd. Degenen die voor de avonden in oktober waren uitgenodigd krijgen bericht over het gewijzigde proces en ontvangen een link naar het rapport.

De algemene indruk en ook verwachting van de klankbordgroep is wel dat dit niet een rapport is wat veel toevoegt aan hetgeen er nu al gebeurt op Texel. De VVV Texel heeft al een specifiek doelgroepenbeleid, werkt al met de customer journey (wat IMA thuis-Textel-thuis noemt) en promoot ook de unieke pareltjes op het eiland. Elementen uit het rapport kunnen worden meegenomen in het verder opstellen van het Toeristisch Toekomstplan, maar voor het opstellen van een Toeristisch Toekomstplan is er veel meer nodig dan het inbrengen van een aantal ideeën.

Richtinggevende kaders

De meeste kaders worden herkend en kan men zich in vinden. Men vindt het ook goed dat het concreet wordt gemaakt. Wel zouden sommige kaders genuanceerd moeten worden of samengevoegd kunnen worden.

Per kader gaan we er dieper op in:

- 1 Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.

Dit kader vraagt volgens de klankbordgroep om nuanceren. Als je deze heel letterlijk neemt (we hebben het maximale aantal toeristen per jaar nu wel bereikt) kan dit niet volgens Europese wetgeving waarin men vrij is om te reizen. Texel is een gemeente en heeft geen beleidsinstrumenten om een dergelijk richtinggevend kader af te geven.

Als je bedoelt “we willen geen extra slaapplekken en beperk het dagtoerisme, dan groeit het aantal toeristen in de zomer niet meer of heel beperkt” klinkt het al heel anders. De groei van het aantal toeristen kan dan nog wel toenemen in de andere seizoenen. In veel stukken (ook in het participatietraject Omgevingsvisie) wordt namelijk wel expliciet genoemd dat seizoensverbreding belangrijk is voor de werkgelegenheid.

Advies klankbordgroep: Dit kader is te ongenueanceerd en geeft geen ruimte voor seizoensverbreding. Combineer kader 1 met kader 10 tot een nieuw kader zoals in de alinea hierboven beschreven. Doel moet zijn dat we niet verder met toerisme willen groeien in het hoogseizoen (juni/juli/aug) en in die maanden ook het dagtoerisme zoveel mogelijk willen indammen.

- 2 Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplekken, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.

De klankbordgroep onderkent wel dat hier behoefte aan is, wildkamperen langs de weg is ook geen optie. Een enkeling uit deze groep geeft wel aan dat dit ook een bepaalde doelgroep trekt (een groep die minder besteedt op het eiland). Meer camperplekken op bestaande kampeerterreinen vraagt om extra investeringen bij de ondernemer en het rendement per plek is voor een ondernemer gering. De vraag is of dat in deze tijd realistisch is.

Algemene conclusie: Klankbordgroep kan zich vinden in dit kader, zolang het dus gaat om betaalde plekken bij bestaande aanbieders, maar vindt dit geen uniek onderscheidend kader. Daarnaast vraagt men ook aandacht voor de handhaving op het wildkamperen. Dit verhaal kan wel meegenomen worden in een uitvoeringsagenda als stimuleringsmaatregel (campings stimuleren om hier meer in te voorzien binnen hun bestaande aanbod).

- 3 Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen

Zie ook de opmerkingen bij kader 5.

Klankbordgroep kan zich vinden in dit kader.

- 4 Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt
Hiermee is de klankbordgroep het volledig eens. Wat de klankbordgroep betreft is dit een urgent onderwerp: zo snel mogelijk mee aan de slag gaan. Aanvullend wordt vanuit TOP geadviseerd om daar ook de instrumenten uit de Wet Toeristische Verhuur van woonruimte van het ministerie van BZK bij te betrekken (zie ook de toelichting bij dit kader in de richtinggevende notitie, pag. 13).
- 5 Het (planologisch) maximum aantal slaapplekken van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.
Klankbordgroep is het er mee eens dat de grens van 45.000 slaapplekken echt het maximaal haalbare voor het eiland is. Wel zou men graag meer inzicht willen krijgen in de slaapplekken die nu nog niet worden meegeteld (logies en ontbijt, spookslaapplekken, logeeradressen in de havens enz.) en bij voorkeur deze ook mee willen tellen bij het totaal aantal slaapplekken. Voor bijvoorbeeld de lange termijn vervoersprognose van de TESO voor het aanschaffen van een nieuwe veerboot na 2030 is een duidelijk eindniveau/begrenzing hierin van groot belang. Vanuit TOP vraagt men wel om eerst met een goede telling of capaciteitsmeting te komen (inzicht in het totaalbeeld) die beter aansluit op de realiteit. Zo kun je ook gefundeerd sturing aanbrengen.
- 6 Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplekken (geen verdere versterking)
Versterking: Iedereen snapt wat er met versterking wordt bedoeld. Overal maar bungalows bouwen is geen goede trend. Daar is iedereen het mee eens. Echter, dit direct te koppelen aan de kampeerplekken is geen goed uitgangspunt. De definitie van een kampeermiddel is niet meer hetzelfde als 20 jaar terug. Er is tegenwoordig meer vraag naar luxe en comfort. Tegenwoordig kamperen gasten ook in luxe safaritenten met sanitair of luxe ingerichte boomhutten en dit zal alleen maar gaan toenemen. Geadviseerd wordt om daarom goed te kijken naar de definities van begrippen als versterking en ook naar wat en wel niet kan worden toegestaan op parkeerterreinen.

Advies klankbordgroep: Werk dit kader verder uit, maar kijk goed naar definities als versterking en kampeermiddelen. Gebruik ook termen als 'landschappelijk inpasbaar' en kijk ook naar waar de markt naar vraagt. Ook kampeerterreinen moeten kunnen meebewegen in de toekomst.
- 7 Wij continueren het initiatiefvoorstel van "Stop op verplaatsen spookslaapplekken", aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplekken volgens het 'ja, mits-principe'.
Klankbordgroep heeft hier geen verdere aanvullingen op gegeven, dus akkoord.
- 8 Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de "spookslaapplekken" op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.
Kan de klankbordgroep zich ook in vinden, maar neem dit aantal ook mee bij kader 5 in de totaalstellingen. Het is belangrijk dat dit actief wordt aangepakt, maar elk geval is anders, dus hier moet actief maar ook precies per casus naar gekeken worden.
- 9 De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.
Klankbordgroep: Goed dat hier naar gekeken wordt, maar kijk goed naar de maatstaven, de ontwikkelingen in deze markt, en houd tussentijds een evaluatiemoment.
- 10 Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.
Er wordt geconstateerd dat de VVV Texel al geruime tijd niet meer op dagtoerisme inzet en dus wordt dit ook niet meer gepromoot. Dit geldt dan meer voor andere gremia.
Advies klankbordgroep: Combineer dit kader met kader 1 tot een gemeenschappelijk kader/doel.

- 11 Verblijfsgasten kunnen met hun auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).

Men constateert dat als je dit echt wilt stimuleren op het eiland de toerist ook echt goed gefaciliteerd moet worden. Bijvoorbeeld door het gratis maken van het OV op het eiland. Dit is zowel voor de bezoeker als inwoner prettig. De dorpscommissie Den Burg vindt het ook jammer dat het 'rondje Den Burg' niet meer rijdt. Veel bewoners nemen nu toch weer de auto mee naar de boot. Ook in de infrastructuur moet meer gebeuren dan alleen het opstellen van een mobiliteitsplan.

Dit onderwerp moet wat betreft de klankbordgroep veel aandacht krijgen in het verder opstellen van het Toeristisch Toekomstplan. Er zijn echt beleidskeuzes nodig in de toekomst. Dus ja, mee eens, maar geef dit kader voldoende aandacht.

- 12 Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden
Klankbordgroep kan zich vinden in dit kader, VVV Texel doet dit ook al.

- 13 Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere Beurs.

Met deze stelling zijn een viertal personen het niet mee eens. Er zou meer moeten worden gekozen voor kwaliteit zoals ook verderop in het stuk staat. Dat betekent niet dat Texel een luxe Saint-Tropez moet worden, maar zich richt op de middenklasse (plus) in Duitsland en Nederland. In het voor- en laagseizoen is er nog wel ruimte voor mensen met een kleinere portemonnee, maar in het hoogseizoen is het maken van keuzes onvermijdelijk. Uit verschillende trendrapporten blijkt ook dat de Nederlandse vakantieganger vaker en korter op vakantie gaat en daarbij meer comfort wenst. Men is ook bereid hiervoor meer te betalen. Dat betekent niet dat groepsaccommodaties of tentjes op kampeerterreinen in zijn geheel zullen verdwijnen. De gast zal echter meer kwaliteit en comfort wensen. Het aanbod moet zich aanpassen aan de vraag.

Ook wordt aangegeven dat als de gemeente dit wenst men goed moet kijken naar de gemeentelijke begroting en de toeristenbelasting. De gast met de kleine portemonnee betaalt op een kampeerterrein of bij een standplaats bij een boer op dit moment een aanzienlijk deel van zijn verblijfssom aan toeristenbelasting. Dus elke keuze voor bepaalde beleidsinstrumenten om bepaalde doelstellingen te realiseren heeft ook gevolgen voor de gemeentelijke begroting.

Over het algemeen kan de klankbordgroep zich dus vinden in een groot aantal kaders, maar sommige kaders kunnen nog wat nader genuanceerd worden (zie hierboven). Verder vraagt men voor het vervolg ook nadrukkelijk aandacht voor de onderwerpen landschap en authenticiteit. Hier zou nog een kader voor opgesteld kunnen worden.